

A MAGYAR NÉPKÖZTARSASAG BELUGYMINISZTERIUMA

1971 IX 3.

Kiss

SZIGORUAN TITKOS!

SZERV: **BM**

BM

A Történelmi Hivatal

az Étv. 25. § alapján
az iratokat átvette.

OSZTALY: **II/8.**

II/8.

10-52382/60 SZAMU

Vizsgálati dosszié

KASÁNSZKY ZSOMBOR T. SAJ.

...**A**... KÖTET

A NYOMOZAS KEZDETENEK IDŐPONTJA:

A NYOMOZAS BEFEJEZESENEK IDŐPONTJA:

ARCHIV SZAM:

V-146

875/1

J e g y z ő k ö n y v
K a s á n s z k y Zsombor 8. kihallgatásáról.
Budapest, 1960. október 27-én.

Kérdés: Mióta ismeri Micsinai Tamást és mit tud elmondani ellenséges tevékenységéről?

Felelet: Micsinai Tamást 1954-ben ismertem meg a Hornád utcai Általános Iskolában, ahol a VIII. osztályt együtt jártuk. Ismeretségünkhez hozzájárult, hogy ő is nagyobb érdeklődést mutatott a történelmi és irodalmi tantárgyak iránt.

A középiskolát már külön jártuk. Érettségi után 1958-ban találkoztam Micsinaival a Kossuth téren. Arról beszélt, hogy szeretné egyetemre járni, és valamilyen irodában dolgozik. Mondta azt is, hogy az 1956-os októberi események előtti megatartása miatt volt két hétig a rendőrségen és van egy felfüggesztett ítélete. Későbbi találkozásaink alkalmával még megtudtam tőle, hogy a Baoss tér 19-ben lévő csoportban volt a "forradalom" idején.

A fenti találkozásunkat követően több esetben feljött hozzám a lakásomra, ilyen alkalmakkor a legkülönbözőbb dolgokról beszélgettünk, irodalmi kérdésekről, köznap dolgokról. Mondta, hogy a trolleybusznál kalauz és nagyon nehéz volt a kalauzi vizsga. Említette, hogy belépett a KISZ-be azért, hogy megszerezze egyetemi felvételéhez a KISZ és a munkahely vezetőségének ajánlatát.

Kérdés: Tettestársai közül kik ismerik Micsinai Tamást?

Felelet: Ismeri még Micsinai Tamást Lugossy Gyula, emlékezetem szerint egy esetben hármásban voltunk a Nemzeti Színházban, a "Rettegés Birodalmát" néztük meg. Itt ismerkedett meg Lugossy Micsinaival. Ismerheti még Micsinait társaim közül Udvardi László is. Mindketten gyakran feljártak hozzám és előfordulhatott, hogy lakásomon találkoztak. Társaim közül mások nem ismerik.

Kérdés: Jelen volt-e Micsinai Tamás 1960 január végén az Ön lakásán megtartott azon összejevetelen, melyen a vöröskösziklai emlékmű lerombolását és más ellenséges akciók végrehajtását határozták el?

Felelet: Micsinai Tamás nem volt jelen azon a megbeszélésen, melyen elhatároztuk a vöröskösziklai emlékmű lerombolását. A megbeszélésen csak az általam korábban megnevezett személyek vettek részt.

Kérdés: Mit tud Micsinai Tamás az Önök ellenséges tevékenységéről?

Felelet: Azt tudja, hogy izgatás büntette miatt eljárás volt ellenem és 10 hónapi felfüggesztett börtönbüntetést kaptam. Más általunk tervezett vagy végrehajtott bűncselekményről általam nem szerzett tudomást.

Kasánszky Zsombor
Kasánszky Zsombor
terhelt.

Felvette:

Kasánszky Zsombor
Kelemen István r. szds. 1.

Nyt.szám 284-305.

Kész: 5 pld.-ban.

Gépelte: SzK.

A/BTL-3.1.9-V-146875/1

Belügyminisztérium

"Szigorúan titkos"

5 pld

175.0.

Törölggy. ú.

1 d.

J e g y z ő k ö n y v

K a s á n s z k y Zsombor kihallgatásáról

Budapest, 1960. november 10.

Kérdés:

Ismeresse Önt mi indította arra, hogy ellenséges tevékenységet kifejtő csoportot hozott létre. E kérdésben tegyen őszinte vallomást?

Felelet:

ABTL-3.1.9-U-146875/1

1960. január

végére eső kedden

Az általam meghatározott időben lakásomon kb. 18 h kor megjelent Újhelyi Mihály

Ezt követően Szilágyi András, Fischer Péter, valamint Szilágyi két orvostan hallgató barátja jelent meg lakásomon. Ezt követően megjelent Lugosi Gyula, valamint Micsinai Tamás. Utóbbi személy tudomásom szerint értesítést senkitől nem kapott, csak szokásos baráti látogatás céljából jelent meg nállam.

Megjegyezni kívánom, hogy a személyek feljövetele előtt, arra gondoltam, hogy miről fogok nekik beszélni? Emlékezetem szerint egész gyomoridegesség vett rajtam erőt arra a gondolatra, hogy hat flu lesz nállam, akik egyet gondolnak, s egyet éreznek velem. Hirtelen semmi értelmét nem láttam, hogy csak "üres" irodalmi szájalásba kezdjünk, hanem mindennél izgatottabb volt számomra az, hogy a gondolat, hogy közvetlen politikai akciót kezdeményezek.

Az elhatározásomnak megfelelően cselekedtem.

Az időközben feljövő személyek előtt, részletesen kifejtettem a már általam vallottakat, majd beszédemet tovább folytatva elmondottam nekik, hogy mindanyian "magyar" fiuknak tartjuk magunkat aki szeretik hazájukat, mert, hisz irodalmát is ismerik, és ~~szereplik~~ szeretik.

Ismertetem, hogy most nem annak van itt az ideje, hogy mi irodalmi téren egyet értsünk, hanem másnak.

Allítólag mindannyiunk szété a hazáját, de ez üres szó, ha nem bizonyítjuk.

A továbbiakban mondtam, hogy itt a kész helyzet, az "ország meg van szállva" és ez "erkölcstelen", ezzel mindannyian egyet értünk.

Több ízben kihangsúlyoztam, hogy ez az érzés él bennünk azt bizonyítanunk is kell, mert aki valant bizonyítás nélkül állít, az megokolás nélkül el kell vetni.

Mondtam, hogy a jelenlegi kiélezett helyzetben nincs lehetőség és nincs is semmi értelme fegyveres harcnak.

Érzelmeknek úgy tudunk kifejezést adni, ha a "megszálló hatalom jelképeit romboljuk"

ABTL-3.1.9-U-146875/1

69
Itt ismertettem, hogy emléktáblákra, vöröscsillagra, vagy vöröszászlóra gondolok.

Lugosi ismertetésem után felvetette a röplapozást, s elmondásaimat helyeselte.

A jelen lévők "dermedten" hallgattak Fischer és Szegedi orvostan hallgató szállt szembe velem, vitatták, hogy az ilyen akcióknak, egyáltalán lenne értelme, vagy megérné e?

Közben szó került az hiszem Lugosi által a rendszerhez hű emberek megfenyegetéséről, telefonon, vagy levelben, és feliratok házfalakra való írásáról.

A jelenlévőknek azt mondtam, hogy tűzzünk ki konkrét feladatot, mert nem sietnek kell ruhataroskodni a Pressóba, mert különben semmi értelme az itt lefolyt beszélgetésnek, ha nem konkrét.

Lugosi javasolta, hogy a Vöröskösziklái emlékművet próbáljuk meg lebontani. Tekintve azt, hogy egyikünk sem ismerte, így én javasoltam, hogy vasárnapi kirándulás keretében menjünk el terep szemlére.

Szilágyi András és szegedi orvostanhallgató barátja Szegedre utaztak, szigorlatra, vagy kollokviumra.

Tekintettel arra, hogy a két személy bejelentette, hogy kollokviumra elmegy, így kezemmel a jelenlévőkre mutattva egyenként, azt mondtam, hogy te, te, te, és te ott leszel, vasárnap a HÉV. állomásnál.

Emlékezetem szerint Micsinai előbb ment el, mint a többi személy. Ugy rémlik, hogy hallotta azt amit én a tervünk végrehajtása vonatkozásában elmondotta, úgy reagált, hogy vasárnap, ő szolgálatba lesz.

70
Kérdés: Ismertesse Micsinai Tamás vonatkozásában mit tud előadni?

Felelet: Micsinai Tamás az elmúlt két évben több ízben fenn járt lakáson, baráti látogatás céljából.

Nevezett a késő esti órákban jött fel, egyrészt azért mert korábbi időpontban nem voltam otthon, másrészt szolgálata miatt, nem tudott előbb jönni. Egyenruhában hozzám soha nem jött fel. 1958-ban 59-ben, vagy 60-ban említette, hogy külföldi szervezettel kapcsolatban áll, illetve megvannak a "Nyugati" szervekkel az összeköttetései.

Ajánlatot tett, hogy egyes általam írt/régebben/ cikkeket ki tudna jutatni a "Szabad Europa" rádióknak.

Ezt a beszédét Micsinai Tamásnak, nem tartottam komolynak.

5 plb. ka.

150.

Törvényt.

1/1

J e g y z ő k ö n y v

K a s á n s z k y Zsombor kihallgatásáról

Budapest, 1960. november 12.

Kérdés: Tegyen vallomást arról, hogy mi volt az indító oka annak, hogy Ön 1960. januárjában ellenséges tevékenységet kifejtő csoportot hozott létre? Ebben a kérdésben tegyen őszinte vallomást?

Felelet: A már korábban kifejtett motíváló körülmények mellett hozzá járult az, hogy 1959. decemberében Micsinai Tamással lakásomon folytatott beszélgetés.

Emlékezetem szerint, két héttel a beszélgetés előtt, Micsinai Tamás, elkérte tőlem az általa részben ismert politikai cikkeket amit én írtam. Kezdetben kérését nem akartam teljesíteni, kifejtettem, hogy ezek az én írásaim, s félttem őket.

Többszöri kérésére, azonban írásaimat azzal a feltétellel adtam oda neki, hogy mikor legközelebb Pesten leszek tehát két hét múlva hozza vissza.

Micsinai ezt meg is ígerte.

Emlékezetem szerint e beszélgetésünket követően, nevezett megjelen lakásomon, és írásaimat vissza adta.

Ezt követően tudomásomra hozta, hogy "kint" értékelnek engem és olyan véleménnyel vannak rólam, hogy határozott politikai felfogással fogva a "magyar fiatalok" jobbjai közé tartozom. Ugy emlékszem, hogy azt mondta még, ha "más helyzet lenne Magyarországon akkor a fiatalok egyik "vezetője" lehetnék.

Micsinai ezen kijelentései, melyeket nekem tett, hízélgőleg hatottak, bár komolytalan "nagképűségnek" tartottam, hogy/ azt az állítását, hogy engem "kint értékelnek és ismernek".

De kétségtelen Micsinai szavai elgondolkoztatottak abban a helyzetben, hogy életemnek ~~prézet~~/akkor semmi értelmét nem láttam.

Felvillant előttem, hogy itt az én "igazi" énem a politikai tevékenységben.

Amennyit mondotta, Micsinainak, hogy "mit lehet" itt csinálni, csak hitet tartani magunk között.

Azt mondtam, hogy egyedüli lehetőség, talán, hogy mint annak ide-

79
jén a munkásmozgalmi fiatalok kirándulásokon beszélhetünk szabadon.

Vizsgont ezt a dolgot is lehetetlenek tartottam, mivel a évvel hamar le lehet "bukni", ~~vale~~.

Végül oda lyukadtam ki, hogy sokkal többet ér az, ha "kevés", de erősen érző "fiatalok" vannak az ember körül.

Emlékezetem szerint Micsinaival semmi konkrét dologban nem állapodtam meg.

Kihallgatást vezette:

Gazdag Vilmos r. szds.
Gazdag Vilmos r. szds.

Kasánszky Zsombor
Kasánszky Zsombor
terhelt.

Nyln: 284-1465/1960

ABTI - 3.19 - V - 146875/1

87

Spld
115. onl
Távolp. el

J e g y z ő k ö n y v

K a s á n s z k y Zsombor kihallgatásáról

Budapest, 1960. november 19.

- 5 -

85

Egy alkalommal Micsinai Tamás, Udvardi László és köztem felvetődött szóban a róplapterjesztés. De Ezen a beszélgetésem konkrétan részéről csak az hangzott el, hogy kockázat mentes a vállalkozás a róplapterjesztés esetében, ha ujságból kivágott szavakat, szótagokat ragasztunk papírlapra, ez ötletként vetődött fel, de megvalósításra soha sor nem került.

- 6 -

Kihallgatását megszakítom:

Gazdag Vilmos, r. szds.

Kasánszky Zsombor terhelt.

Vyln: 284-1136

ABTL-3.1.9-V-146875/1

11

Belügyminisztérium.

Szigoruan titkos!

J E G Y Z Ö K Ö N Y

Kasánszky Zsombor kihallgatásáról.

Budapest, 1960 december 3.

Kérdés: Ismertesse Ön 1960 márciusában mi célból kereste fel Micsinai Tamást, lakásán?

Felelet: 1960m márciusában felkerestem Micsinai Tamást arról a célból, hogy tudomására hozzam, hogy büntügyi eljárás folyik ellene politikai bűncselekmény miatt. Mondottam Micsinai Tamásnak, hogy édesapjától, aki régebben ügyvéd volt szeretnék tanácsot kérni ügyemben. Micsinai ez ellen kifogást nem emelt.

Ilyen körülményeknél fogva a lakásban tartózkodó édesapjának elmondottam, hogy Kecskeméten a színháznál igazgató kijelentéseket tettem, mely miatt eljárás indult ellenem. Kérdeztem Micsinai apját, hogy eseteleményem után, milyen büntetésre számíthatok.

Ismertettem vele, hogy szándékomba van őszintén mindenről beszélni a tárgyaláson. Micsinai apja azt mondta, hogy ennek ellenére nem tudja, hogy milyen büntetést fogok kapni. Emlékezetem szerint azt is mondta, mivel még nem voltam büntetve, felüggesztett ítéletet is kaphatok, de ez nem biztos.

Emlékezetem szerint még irodalomról beszélgettem vele, valamint rá-
látót hallgattunk.

Kérdés: Ismertesse mit mondott el Micsinai Tamásnak, ez alkalommal az irodalmi körről, valamint annak vezetőjéről, Pálocsi Horváth Lajosról?

ABR-3.19.-V-146875/1

Felelet: A fenti alkalommal közöltem Micsinai Tamással, hogy van egy irodalmi kör, melynek vezetője Pálóczy Horváth Lajos. Elmondottam, hogy az irodalmi kör lányokból és fiukból tevődik össze. Ugy emlékszem a személyek közül csak Udvardi László személyét említettem meg. Pálóczy Horváth Lajos vonatkozásában elmondotta, hogy politikai bűncselekmény miatt el volt ítélve, s az 1956-os események idején szabadult ki a börtönből.

Pálóczy Horváth vonatkozásában elmondottam, hogy az irodalmi körön beszélt a börtönélményéről is. Többek között elmondottam, hogy Pálóczy a börtönben köztörvényesekkel beszélgetett és a készülő jassz szótárhoz anyagot gyűjtött. Pálóczy az irodalmi körön egy rablás cselekményét is elmondotta.

Emlékezetem szerint mást Micsinaival nem közöltem a fenti tárgyban.

Kérdés: Micsinai Tamás 1956 november 26-án felvett jegyzőkönyvében vallja, hogy Pálóczy Horváth Lajos ön által szerzett tudomást a szervezkedésről. További kban vallja, hogy ön az egyik összejövetel alkalmával, amikor kettesben maradtak, Pálóczy Horváth előtt felfedte a szervezkedés voltát, és e vonatkozásban kikérte véleményét is. Pálóczy csak azt helytelehitette, hogy mindenki tud mindenről, és ez nagyban növeli a lebukás veszélyét.

Micsinai Tamás vallomásával kapcsolatban tegyen nyilatkozatot!

Felelet: Micsinai Tamás ezen vallomása nem felel meg a valóságnak, mert Pálóczy Horváth Lajost nem tájékoztattam a szervezkedésről olyan eset nem vált, amikor kettesben maradtunk volna, s így ezen vallomás a valóságot nem tartalmazza.

Kérdés: Ismértesse Micsinai Tamás, miért tette e vonatkozásban ilyen vallomást, mi vezetheti Micsinait, hogy pont e vonatkozásba olyan vallomást tegyen, ami nem fedi a valóságot?

89

Felelet: Micsinai Tamás minden bizonnyal tévedésben van. Ugyanis említettem neki, hogy Pálos Horváth Lajos azért került börtönbe, mert tudomása volt egy szervezkedésről, de nem a mi szervezkedésünkről, hanem egy nyolc évvel ezelőtti szervezkedésről, amiért el is ítélték.

Kasánszky Zsombor
terhelt.

Kihallgatást vezette:

Gazdag Vilmos r. szás.
Gazdag Vilmos r. szás.

Készült: 5 pld.

Gépelte: SF-né.

Tyt-2: 284-1898/1960.

ABTL-3.1.9-V-146875/1

11

Művészeti és irodalmi levelek 1957 október 22. 131
 Alatt találkoztam. Egy dolog, most akkor csak egy új dolog
 tenni az Epitaph Rendszerének kultúrátörvénye alapján
 művészet. Azon tudom, hogy az idegen, látó vagy idegen
 jött fel hoztam egy új testet, amelyre az idegen, ke-
 desence. Az idegen elment a fantazikus történe-
 tet. A város minden új elhagyott, egy új iten van.
 Tehát az idegen rendszert, jött, látó. Azon idegen
 kultúrátörvény alapján, hogy azt állította volna, hogy a
 látó az Epitaph Rendszerének mindenhol van, a művészet
 művészetek együtt az idegen testek. (Azt is állította,
 hogy az idegen jött a testet a város minden alapján),
 hogy az idegen látó az idegen. Hogy nagyon voltak,
 az idegen látó, hogy látó. Gondolom több
 fantazikus történetek, tessék azon idegen törté-
 netek. Azon az idegen történetek, hogy az idegen,
 hogy jött az idegen. Adatunk volt "feladat" az-
 on, hogy az idegen. Kezdetben jött az idegen el az
 idegen az idegen, hogy nagy testi ingereket
 látó idegen testet van.

Művészeti folyóiratok közlőjének az általa
 adott feladatunk neve: Török Polist,
Darvas János, Simon Földes.
 Művészeti Rendszer

1960. 10. 14.

ABTH-3.1.9-U-146875/1

1

TÖRTÉNETI SZOLGÁLTATÓK LEVÉLTÁRA

Missinayral beállítottaként folyamán valóban beér-
 tettem arról, hogy a parádalom tényleg parada-
 lom maradt a leírásuk ellenére is. Nagyjából
 azt mondhatom, hogy amit a feljegyzésben le-
 írtak, az a valóságban is történt. Voltak támogatás-
 telis, de az akkori igazságtalanság, hangulattal szem-
 telis, szabály-ellenes viselkedés (amikor minden
 parádalommal megtalálunk), néhány lényeges
 volt a korabeli háttérrel képest is maga a
 parádalom fordult némi a támogatásukkal.
 A Missinay velem egyetért.

ABTK-3.1.9-V-146875/1

Egy korábbi jegyzőkönyvben azt a vallomást
 tettem, az 1960 januári szerkesztésben ^{kereskedelmi} ~~szociális~~ ^{motiváló}
 külminisztérium körlevelét Micsinay Tamás, egy o-
 lyan kijelentése, hogy azonos mint az előző letétele-
 nek is adott esetben az ügyek egy további lehet-
 sége. És mindent ^{mandátum} 59 végén. Hat az va-
 lószínűség. Tíz az, hogy az. bennem motiváló kö-
 rülminisztérium körlevelét a kereskedelmi ^{szociális} ~~szociális~~. Mand-
 hatott egyhet valamin illyesmit, de nem az ismét
 visszaadása után is nem 1959 végén, hanem de-
 cember 1. végén. Hogy én mégis ilyen letétele-
 ben tettem vallomást azt csak egy hajnali in-
 terjúgatás sendkívüli is beszédnithetetlen ideg-
 állapotról teszi ismétlővé.

Katásorotkan állítom, hogy Miklosy Pál so-
 ha nem született, hogy ő egy kimerített
 tagja is meglesz az akkori kormánynak. Beszerve-
 nis azt említi, hogy a szabad Európá-
 ban ~~szület~~ megszületett az ember is egy-
 lakosoktól olyan állapotban, hogy a ha-
 bad Európa munkájára költött, és az még nem
 indokoltja, hogy János Kádár felöltöztet-
 tet hozdijam, hogy "egy kimerített tag-
 ja is legyen az akkori kormánynak. Különben nem
 hiszem el az igazságot. Megyéljen a lakó," és val-
 tan a 1960. március 3.

Kádár János
 1960. XI. 3.

